

РЕШЕНИЕ

№ 5227

гр. София, 23.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 91 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ИВЕЛИНА СТ. КОЛЕВА

при участието на секретаря ВАЛЯ Т. ПАВЛОВА
като разгледа докладваното от ИВЕЛИНА СТ. КОЛЕВА Гражданско дело № 20211110151685 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба на О. Т. Т., ЕГН *****, срещу Е. Г. Т., ЕГН *****, която се поддържа и в съдебно заседание. Предявен е иск с правна квалификация чл. 59, ал. 9 от СК - изменение режима на лични отношения на бащата с детето.

В молбата се твърди, че с влязло в сила решение № 7381/30.05.2016г. по гр. д. № 79707/2015г. по описа на СРС, 84 състав е утвърдено постигнато между страните споразумение, като е допуснат развод между страните, определени са родителските права, местоживеенето на детето, издръжката и режима на лични отношения на бащата с малолетната Мариам. Сочи, че понастоящем майката не спазва определения режим. Не позволявала на бащата да вижда дъщеря си във всяка опредЕ. събота, освен това все още не позволявала срещите да се извършват самостоятелно, без надзор от майката или друго лице, посочено от нея. Твърди се, че детето е на 7 – годишна възраст, ще бъде ученичка в първи клас, иска да комуникира с баща си и винаги се радва на срещите им, но те винаги се извършвали в присъствието на майката. Детето е родено с двустранна загуба на слуха, като след оперативно лечение му е поставен имплант. В момента чува и може да комуникира с баща си. Същият иска да подпомогне отглеждането и развитието ѝ, тъй като детето все още се нуждае от специализирана помощ. Излага подробни

съображения за изменение на режима на лични отношения. Претендира разноски.

В дадения едномесечен срок от съда е постъпил отговор на исковата молба от ответницата, предявена е и насрещна молба за изменение на режима на лични отношения на бащата с детето, както и за изменение на определена издръжка. Оспорва иска като неоснователен. Излага подробни съображения в тази посока. Претендира разноски.

С определение от 11.02.2022г. на СРС, 91 състав е отделен от настоящото производство предявеният от Е. Г. Т. срещу О. Т. Т. иск с правно основание чл. 150, вр. чл. 143, ал. 2 СК.

В определения по чл. 131 ГПК срок не е депозиран отговор на насрещната искова молба.

Софийският районен съд, вземайки предвид материалите по делото и доказателствата, въз основа на вътрешното си убеждение /чл. 12 ГПК/ и закона /чл. 5 ГПК/, намира за установено следното от фактическа страна:

Страните са родители на детето Мариам О.ова Т., родена на 01.03.2014г.

С решение № 7381/30.05.2016г. на СРС, 84 състав, влязло в сила на 30.05.2016., бракът на страните е прекратен, родителските права по отношение на роденото от брака дете Мариам са предоставени на майката; на бащата е определен режим на лични отношения с детето, същият е задължен да заплаща на детето си месечна издръжка в размер на 300.00 лева, постановено е Е. Г. Т. след прекратяване на брака да носи брачното си фамилно име Т., както и семейното жилище да се ползва от съпруга.

С Решение № 20199940/18.10.2021г. на СРС, 83 състав /не са налице данни дали същото е влязло в сила/ е отхвърлен предявеният от О. Т. Т. срещу детето му Мариам О.ова Т., действаща чрез своята майка и законен представител Е. Г. Т., иск с правна квалификация чл. 150, вр. чл. 143, ал. 2 СК за прекратяване на добавка към определена месечна издръжка на непълнолетно дете със специфични нужди за покриване на разходи по здравеопазване, съобразно съдебно решение № 7381/30.05.2016г. на СРС, 84 състав по гр.д. № 79707/2015г., като неоснователен.

Мариам посещава център „Яника“, като е включена е интензивна

логопедична програма. По време на часовете детето се среща и работи ежедневно с логопед, слухови – речеви рехабилитатор и психолог, които целят пълноценното развитие на речевите й умения. Проведените логопедични занятия за месец август 2020г. са на стойност 208 лв.

Детето посещава Консултативен кабинет за ранна интервенция и терапия „Стъпка по стъпка“, където е провеждала платен курс за логопедична терапия през 2020г. и продължава посещенията през 2021г. С детето се работи по две направления: програма за организиране и подпомагане на комуникативно – поведенческата регулация и програма за когнитивно и езиково развитие, които включват: индивидуални логопедични сесии; повишаване на разбирането на словесни конструкции и послания в социална ситуация и структурни ситуации; участие и разбиране на диалоговата игра и спазването на ред и последователност в игра и социални действия. Информацията е предоставена на майката с указания за адаптирането на заниманията в домашна обстановка, която да затвърждава и продължава въздействието от терапевтичните часове. Майката се консултира периодично за говорното и езиково развитие на детето и назначаване на последващи стъпки на въздействие. В хода на терапията Мариам демонстрира положителна промяна в насока комуникативно споделяне в игрова дейност. Това въздействие се предвижда да продължи до достигане на адекватно ниво на комуникативни умения и социализация спрямо календарната възраст на Мариам. С Мариам се провеждат терапевтични сесии два пъти седмично по един час – с цена на сесия – 30 лева. За едногодишно посещение с обхващане на 40 седмици в годината се оформя сумата от 2400 лева. В тази цена се включват индивидуално терапевтично време, масажно и сензорно въздействие на лицевите и орални структури, игрови материали, дезинфектиращи и други хигиенни средства, консумативи и такса за помещение. Никаква част от тази стойност не се поема от НЗОК.

На 29.05.2020г. между Столична община – район Изгрев и Е. Г. Т. е сключен трудов договор, като последната приема да изпълнява длъжността „Личен асистент“. На същата дата е сключено тристранно споразумение, като Е. Т. е личен асистент на детето Мариам О.ова Т..

Издадено е ЕР на ТЕЛК от 25.02.2020г., като на детето Мариам е

определен 91% вид и степен на увреждане с чужда помощ, със срок пожизнен.

В изпълнение на задължението по чл. 15 ЗЗДт, по делото е изготвен социален доклад от ДСП – Красно село. Видно от проведеното социално проучване, родителите на детето са живели заедно 3 години. Имали са сключен граждански брак. Причината за раздялата е несходство в характерите. От съжителството си имат едно дете – Мариам О.ова Т.. След фактическата раздяла детето остава при майката. Бащата споделя, че много рядко вижда дъщеря си. Споделя, че в негово присъствие детето се чувства добре. Твърди, че с майката не се разбират и помежду им липсва комуникация. Тя не обсъжда с него въпроси, свързани с детето, и взема самостоятелни решения, включително и по оношение на здравословното състояние на Мариам. Когато той търси информация за дъщеря си, тя не му предоставя такава. Режимът му на контакти с детето не се осъществява, защото когато звъни на майката, тя отлага срещите им. О. Т. иска да участва в живота на дъщеря си и да не се прекъсва връзката помежду им. Основни грижи се полагат от майката. Бащата не е допуснат да участва в грижите. Детето няма хронични заболявания, има проблеми със слуха. Бащата няма информация кой е личен лекар на детето. Споделя, че говори трудно. Бащата има две собствени къщи. Жилището, където живее, се състои от стая, хол, кухня, баня. Има необходимите жилищни условия. Бащата е майстор – готвач. Към момента не е трудово ангажиран. Работи, когато го извикат приятели за кетъринг. Детето не контактува с роднини по бащина линия. Детето е на 8 години. Учи в 139 ОУ „Захарий Круша“. Записана е на кънки на лед. Бащата няма информация как се казва кл. ръководител на детето. По данни на бащата, майката не го информира по въпроси, свързани с детето.

На 14.07.2023г. е подаден сигнал от Е. Г. Т. в ОЗД при ДСП – Слатина. Видно от постъпилите от ДСП – Слатина писмени документи, по данни на бащата, режимът на контакти с детето не се спазва, вижда детето по един час, три – четири пъти в месеца, режим с преспиване не се осъществява. Бащата желае да се изпълнява режим по осем часа съгласно съдебното решение. Изтъква като причина за неосъществяваните срещи с детето постоянните ангажименти на Мариам в различните центрове. Твърди, че вижда негативна промяна в поведението на детето спрямо него, но не посочва конкретика. Бащата знае, че детето се е родило без слух, че има поставени импланти и

вече чува, същият твърди, че детето е здраво и няма здравословен проблем, заради който да не се виждат. Бащата демонстрира ниска заинтересованост. Казва, че не може да провежда разговори с майката, комуникацията между двамата е нарушена. Консултиран за възможността да му се предостави социална услуга, но същият отказва. Същият видимо приема майката като носител на проблема без да отчита своето поведение.

Изготвена е съдебномедицинска експертиза от вещото лице доц. П. Г. К., д.м., видно от заключението на която детето е с двустранни кохлеарни импланта, които използва целодневно. От историята – няма данни за чести боледувания в областта на горните дихателни пътища и ушите. Обективно състояние – нормален статус на устата, ушите, носа и гърлото, без патологични промени. Детето има социално адекватен слух, емоционално и е реагира адекватно в разговор; разбираемостта е много висока. Говорът е ясен и при повишено и насочено внимание – разбираем, но има нужда от непрекъснато и продължително обучение от логопед, както и ежедневна и непрекъсната грижа от страна на близките по отношение обогатяване и разширяване на речниковата база думи и коригиране на говорните недостатъци. Може да се заключи, че имплантирането на двата кохлеарни импланта от Мариам е възприето отлично и развитието на детето е много добро за случаи с такова заболяване; Мариам ходи на училище заедно с децата, които нямат слухови дефекти и се справя добре с материала за възрастовата си група, като все още се забелязват известни проблеми с диктовките. „Лечението“ на децата с кохлеарни импланти /КИ/ практически се свързва с всички комплексни мерки за развитието на децата като социално адекватни и активни личности. Фактор от изключително важно значение са и индивидуалните възможности за продължително, интензивно и повторно обучение след поставянето на КИ. Изключително голямо значение за развитието на възможностите за чуване и разбиране на говор, както и на развитието на техния собствен говор, при имплантирани деца има отношението и ангажираността на родителите в продължителния многогодишен процес на обучение и рехабилитация. За съжаление, в световната литература не са известни определени прогнозни фактори за динамиката на способността за чуване, разбирането на речта и развитието на говора. Популярното мнение, че веднъж поставен кохлеарният имплант решава всички проблеми на глухите пациенти, за голямо съжаление и

разочарование, не е верен. Всички пациенти с поставени КИ, особено важно е за децата, се нуждаят от непрекъснати ежедневни и многогодишни интензивни логопедични занятия за езиково и говорно развитие, чести консултации и занятия с психолог и педагог, музикални занимания – за развитие на възприятията и ритмиката, сензорно – интегративна терапия, спортове – за развитието на фината и груба моторика. Необходима е също така и ерготерапия в подкрепа на усвояване на нужните умения и знания, за самостоятелност и независимост при изпълнението на различните дейности. Всичко изброено при децата е три основни сфери – игра, учене и самообслужване. Всички изброени по – горе консултации, уроци и дейности не се заплащат от здравната каса и няма клинични пътеки за извършването им на този етап на здравеопазването в България. Заплащането им се извършва по частен път. Във връзка с кохлеарните импланти Здравната каса заплаща процедурите по тяхното калибриране – КП 999 „Наблюдение до 48 часа в стационарни условия“, цена 202 лева, както и замяната на процесора при изтичане на гаранционния му срок. Безплатно е и извършването на изследване на слуха /аудиометрия/ в свободно слухово поле; тези аудиометрии се провеждат в Катедрата по УНГ Болести към Медицинския университет в София и се правят при необходимост – появили се съмнения за неадекватна работа на устройството от страна на родител или специалистите, които се занимават с психологическото, емоционално и физическо развитие на детето. Детето Мариам Т. посещава като редовен ученик 139-то училище „Захари Круша“. В училището има назначен логопед и психолог, които провеждат ежеседмични срещи и консултации с Мариам и майка ѝ, които са безплатни. Провеждани са и частни платени консултации – за оценка на логопедичен статус /последна на 06.04.2023г., логопед Дилкова/. Заплащат се частно и заниманията по плуване, скално катерене и пързаляне със зимни кънки. Здравната каса не осигурява заплащане на логопедична, психологическа и моторна медицинска помощ за случаи като този с Мариам Т.. Кохлеарните импланти представляват много високотехнологично и сложно техническо устройство, изискващи известни теоретични познания и редица практически умения. Теоретичните познания се обясняват от УНГ специалистите, извършили имплантацията /основните анатомични и функционални особености/, от специалиста, който настройва първоначално и след това перидочно процесора, и от рехабилитаторите през цялото време на

обучението. Практически познания на процесите на следене на детето, поддържане на батериите, почистване и стерилизация на външните части на устройството и внимателна грижа за поставяне/сваляне на апарата са също от голямо значение, имайки предвид, че се провеждат ежедневно и определят неговото пълноценно функциониране и използване. Още веднъж трябва да се опровергае разпространеното от журналистите схващане, че веднъж поставен, кохлеарният имплант формира напълно адекватен слух и напълно адекватни социални хора. Напротив – това е многогодишен период на обучение и практика, като винаги е възможно отново да се върне състоянието на пълна глухота при състояние на семейна и социална изолация или при настъпването на чисто технически проблеми.

Изготвена е съдебномедицинска експертиза от вещото лице д-р А. В. Н., видно от заключението на която Мариам е диагностицирана с Вродена глухота двустранно. Невросензорна загуба на слуха двустранно, проведено е оперативно лечение с кохлеарна имплантация на 1 год. възраст в дясно и повторно на 2 год. възраст кохлеарна имплантация в ляво. Имплантирането на двата кохлеарни импланта е възприето сравнително добре, но е имало преходни странични ефекти в рамките на няколко месеца –Парализа на Bell в ляво и Световъртеж и нарушение на устойчивостта. Имало е подобрене на слуха след поставяне на кохлеарните импланти, но е била със задръжка в говорното развитие и за разстройство на експресивната реч е провеждана говорна рехабилитация и интензивна работа със специалисти по детско развитие. Преглеждана е от детски невролог, детски психиатри. Отразена е задръжка в говорното развитие, не добра артикулация, неясен говор. Посещавала е специализирана група в детска градина със занимания логопед, психолог, специален педагог, ерготерапия в ресурсен център. По желание на родителя /майката/ са провеждани платени консултации и изследвания в чужбина – посещение при проф. Т. Ленарц – УНГ преглед, изследване на слуха, говора, електростимулации на кохлеарния имплант, упражнение и лечение в център за кохлеарни импланти Wilhelm Hirte, гр. Хановер, Германия. Лечението и поддръжката на импланта на детето след имплантацията с оглед неговата възраст, развитие и постигнати резултати трябва да протича с периодично тестване и синхронизация на кохлеарните импланти, поддръжка на външния процесор и съответните аксесоари, които са с определен срок на годност и се изисква закупуване на нови такива. По

преценка на УНГ специалист може да бъде предприета смяна на кохлеарния имплант с нов, съответно при нужда от такава на следващ етап. Детето е било хоспитализирано за изследвания и лечение по клинични пътеки. Изследванията и лечението, включително кохлеарните импланти и оперативното им поставяне двукратно, на дясно и ляво ухо са били безплатни по съответните клинични пътеки. Поддръжката на аксесоарите на външния процесор на кохлеарните импланти се заплаща от пациентите. Някои от аксесоарите имат срок на годност до 3 мес., други са за еднократно ползване, модела на аудиопроцесора „Нуклеус 5“ на кохлеарния имплант на детето е по – стар и трудно се намират някои части. Аксесоарите включват: акумулаторни батерии, Нуклеус 5 стандартен батериен модул, зарядни устройства за батерии, за дистанционно устройство и за звуков процесор, кабел за зарядно, филтри за микрофони, комплект за дистанционно управление, кутии за съхранение и сушене, кожен калъф, кука за ухо, писалка/отверка. Поддръжката на кохлеарните импланти е задължителна. За развитието на говора и стимулиране на слуховите възприятия е необходимо занимания с логопед, психолог, ресурсен учител, рехабилитация на слуха и говора, музикални занимания като пиано за развитие на възприятията. Препоръчително, но незадължително за моторна терапия, стимулиране на психомоторното развитие и редуциране на хиперактивност в поведението е провеждането на безопасни спортни занимания за деца – към момента детето посещава плуване веднъж седмично, кънки – фигурно пързаяне два пъти седмично и катерене за деца веднъж седмично, които допълнително се заплащат от майката. По медицинското досие на детето са регистрирани регулярни прегледи с промяна на личния лекар, отразяващи състоянието на детето. Предприети са медицински прегледи, интервенции за периода след поставянето на кохлеарния имплант. Детето е консултирано с УНГ специалисти, педиатър за периода 2018-2019г. От наличната медицинска документация е видно, че освен основното заболяване – Невросензорна загуба на слуха двустранно, с кохлеарна имплантация двустранно, детето е често боледуващо от респираторни инфекции с чести назофарингити и остри инфекции на горни дихателни пътища, през 2022г. е установена хипертрофия на аденоидите и хиперметропия. Други предприети медицински прегледи след поставянето на кохлеарния апарат са тези в Германия по инициатива на майката в център за кохлеарни импланти Wilhelm Hirte, гр. Хановер веднъж

годишно със заплащане 280 евро на посещение, с повишаване на цената на 318 евро последната година, включващи изследване на слуха, говора, настройка и тестване на процесора на кохлеарния апарат, електростимулации на кохлеарния имплант, упражнения. На Мариам се предоставя безплатно дългосрочно допълнителна подкрепа за личностно развитие до завършване на началния етап на образование с ресурсен учител, рехабилитатор на слуха и говора, логопед и психолог. Към момента се предлага и провеждат безплатни занимания с логопед, психолог, ресурсен учител, но не по Здравна каса, а по социална програма към училището, което посещава детето 139 ОУ. Безплатните физически моторни занимания са в рамките на физкултура и спорт към училището, не включват плуване, кънки и катерене, които детето посещава към момента, платено по желание на майката. Нивото на психическото и интелектуално развитие на Мариам е много добро за възрастта, благодарение на адекватно и своевременно проведените операции с кохлеарна имплантация и допълнителните занимания с логопед, психолог и моторни занимания. Въпреки това са налични затруднения в експресивната реч, свързани с увреждането на слуха, говорът е неясен, с по – кратки думи, отговаря бързо, адекватно, емоционално, по – трудно концентрира вниманието си за по- дълъг период от време. Състоянието на детето налага обезпечаване на допълнителни специални грижи под ръководството на личен асистент /в случая нейната майка/, като детето Мариам Т. предвид възрастта си – 9г., както и предвид нарушението на активността и вниманието, свързани със слуха и говора, не е в състояние само да осигури безопасността си и обслужването си. Предвид оптималното функциониране и специфичното устройство на външния процесор на кохлеарния имплант се изисква специално познаване на кохлеарния имплант и външното оборудване към него, за да се осигури ежедневната му поддръжка в състояние, което гарантира годността му за използване според предназначението. Препоръчителният режим на обучение и физически натоварвания предвид констатираното състояние на детето включва посещаване на нормално училище / не на училище за глухи деца/, продължаване на занимания с логопед и психолог и физически дейности като плуване, кънки, танци, музикални занимания – пиано за стимулиране на психо – моториката и сензорно интегративното развитие.

Видно от заключението на изготвената комплексна

съдебнопсихологична и психиатрична експертиза, личността на бащата не съдържа дефицити или дисхармонии, от които да е вредно или опасно да участва активно в живота на детето. Той е в състояние да полага грижи за детето сам без чужда помощ, което да стане постепенно и последователно спрямо детето. Налице е необходимостта да имат комуникация с майката относно специфичните потребности на детето. Детето Мариам има емоционално и доверително изградена връзка с майката поради факта, че майката полага всички грижи относно детето: здравословни, битови, образователни и възпитателни. Липсата на нормална комуникация между родителите ощетява бащата активно да присъства и участва в живота на детето. Налице са данни на конфликт на лоялност по отношение на майката и на дистантна и хладна връзка по отношение на детето към бащата и обратно. Наблюдава се синдром на родителско отчуждение от страна на детето спрямо бащата. От психологична гледна точка е налице тенденциозна връзка между майката и детето от това, че те живеят в едно домакинство и майката е родителят, който е изцяло активен по житейските, битовите, здравословните и образователните въпроси на детето. Детето изцяло разчита на майката и в нейно лице се чувства спокойна с наличната подкрепа. Наличното отчуждение между бащата и детето се дължи на лошата комуникация и на липсата на единомислие и на общ език от страна на майката спрямо бащата. Тя изцяло negliжира и се стреми да заличи родителската му фигура в представите за родители в детската психика. Наблюдава се дистантно и хладно отношение на детето спрямо бащата, като от една страна са възприетите нагласи на майката спрямо него заедно с конфликта на лоялност към нея, а от друга страна, самото дистантно и хладно поведение на бащата спрямо детето допринася за тези дистантност и хладност. При Мариам понастоящем не се наблюдават прояви на протестно поведение при поставяне на граници или отказ, но като цяло интелектуалното ѝ функциониране е под нормата на възрастта. Необходимо е да бъде посочено, че основното заболяване е оказало влияние върху вербалното представяне, което налага да продължат заниманията със специалисти. Отчетена беше ситуативна тревожност, която е част от трудностите в комуникацията между родителите, като не е желателно детето да бъде въвличано, тъй като това крие рискове за неговото емоционално състояние.

От показанията на св. Калинка И. Секулова се установява, че преди три

– четири години ищецът отишъл до дома на ответницата в ж.к. Дианабад. Провел телефонен разговор с майката на детето, след което казал „Нали видя, че не ми го дават“. Това се повторило около три – четири пъти. Преди около две години детето било във Владя заедно със страните. Преди този случай детето също било във Владая. За период от четири – пет години детето било във Владая два пъти. Ищецът отдавна живеел във Владая, там отгледал децата си. Ищецът бил разстроен най – вече заради изострените отношения с ответницата. В жилището на ищеца има две стаи и хол. Там е чисто и приятно. Има кухня и баня извън тази къща в близост до съседната. Другата къща е на два етажа. Там живее синът на ищеца и неговото семейство. В малката къща има много добре обзаведена кухня. Двата пъти, когато детето било във Владая, били през почивните дни.

Съдът кредитира показанията на св. Секулова като обективни и кореспондиращи с останалите доказателства по делото, като не кредитира същите в частта им относно споделените ѝ обстоятелства, тъй като няма лични впечатления за тях.

Видно от показанията на св. Теофил О.ов Т., за последно детето било в дома на ищеца преди около две години. Детето познава семейството на свидетеля и това на неговия брат. Обикновено Мариам и детето на свидетеля, като се видят, започват да се прегръщат. Ищецът се опитвал да прави организации за срещи и събития в семейството, но в повечето пъти те не се осъществявали. Ищецът прекарал веднъж рожден ден на Мери. Никога не са прекарвали заедно Коледни, Новогодишни или Великденски празници. Ищецът живее в имот, в който има две къщи. По – малката от тях представлява вила около 40 кв.м. По – голямата къща е 80 кв.м. В нея има две отделни спални, хол, кухня, баня с тоалетна и сервизно помещение. Отоплението е с локално парно. Всичко е ремонтирано. Ищецът живее в голямата къща. Има стая, в която детето може да остане да си играе и да пренощува. Синът на ищеца и неговото семейство живеят в друга къща, която е в съседство. Братът на свидетеля живее заедно с ищеца в другата къща, като той също има тричленно семейство. Мариам имала проблеми с проговарянето, след като ѝ е била направена операция на ушите. Когато разговаряла, се наблюдава забавяне от нейна страна, но макар и трудно, се провежда разговор. Когато разговаряш с детето, трябва да повториш повечето неща по няколко пъти, за да реагира тя. Детето е енергично, будно физически.

Братът на свидетеля ползва лявата част на къщата, а ищецът – дясната част. Стаята, където детето може да остава да играе и да пренощува, се намира на втория етаж в дясната част на къщата. Тази стая не се ползва. Понякога тя се ползва за игра от детето на брата на свидетеля или когато майка му пренощува там. Преди месец и половина Мери имала състезание по кьнки, като ищецът също присъствал. В момента малката къща не се обитава.

Преценени по реда на чл. 172 ГПК, съдът кредитира показанията на св. Т. като обективни и непротиворечиви както помежду си, така и с останалите доказателства по делото, като не кредитира същите в частта им относно обстоятелствата, за които няма лични впечатления.

От показанията на св. Даринка Любенова Борисова се установява, че същата е слухово – речеви рехабилитатор, работи с глухи деца повече от 15 години. Работи с Мариам от три години. Детето в момента не съответства на възрастта си, т.е. знанията и уменията не съответстват на възрастта, т.е. тя върви със забавяне. След операцията през първите години не са били настройвани кохлеарните импланти и поради това през първите години от живота си детето не е чувало добре. Това води до забавяне в езиковите и когнитивните умения. Изискванията за поддържане на такъв имплант са много. Трябва да се сменят батериите редовно. Те са акумулаторни и трябва да се зарежда на устройство ежедневно. Проблемът е, че детето не винаги дава индикации, че апаратът е спрял. Трябва да се пази външната част на апарата, тъй като лесно се губи. Стойността на всеки един от имплантите е около 30 000 лева. В момента речта на детето не винаги е разбираема. Същото е в разбирането и на речта на другите хора. В шумна среда детето не разбира добре. При прекалено висок шум детето би могло да е със силно главоболие и изнервено състояние. Нейното поведение има отклонение от нормата. Детето е хиперактивно с дефицит на внимание. Не е в състояние да се самообслужва. Повечето дейности, които детето посещава, са за такива с проблеми със слуха. Хората, които работят с нея, са специалисти в тяхната област. Програмата на детето е пълна от понеделник до неделя. Майката придружава детето. Предвид хиперактивността ѝ, не е добре детето да бъде спирано, тъй като ще изостане. Най – вероятно хиперактивността ѝ ще се възстанови и ще се достигне до фазата, в която детето да не може да владее себе си и да се контролира. В момента детето чува, но не разбира всичко. Причината за това

е, че в периода от една до три – четири години то не е чувало. Детето има проблем с обработката на информацията. Първите настройки на апарата са правени в България, а следващите в чужбина. При този апарат следва да се следи да не се заплътят кабелите, да няма влага, понеже децата се потят. Детето в училище е в среда с деца, които чуват нормално. То не е изолирано и не контактува само с глухи деца и хора. Грубата и фината моторика имат пряко отношение за развитие на говора. Писането влияе върху речевото развитие. В момента детето има проблем с писането, като има напрежение в китката и изкривява буквите. Детето не може да сгъва дрехите си, не може да си оправи леглото, не прави разлика между чисти и мръсни дрехи, не дава индикация, че апаратът ѝ не работи. Детето се храни само. Понякога има нужда от придружител при посещение в тоалетната. При къпане има нужда от напътствия. Влагата е от голямо значение за батериите на апарата. Той се слага в специална кутия при по – влажно време или когато детето е на море. Втората част от импланта е подкожно и е възможно да предизвика много сериозна инфекция и възпаление.

Съдът кредитира показанията на св. Борисова като обективни и кореспондиращи с останалите доказателства по делото.

Видно от показанията на св. Александър Тервелов Миков, Мариам е родена с увреждане, като тя не чува. В резултат на това, тя е хиперактивна. При детето има липса на внимание, на концентрация, неспокойство, има проблеми с говора заради това, че не чува. С детето не може да се проведе нормална комуникация. Тя не разбира голяма част от нещата. Не се съобразява с някои правила и норми. Образованието ѝ е затруднено. Брат ѝ преподава английски език и срещат редица трудности в нейните възприятия. Детето няма инстинкт за самосъхранение, т.е. тича много, излага се сама на опасности, създават се рискове за апарата, който ѝ е необходим. Наяколко пъти настройките на апарата били правени в Германия. Силният шум се отразява на детето, като то стряска, случвало се е да припада и да повръща. В имота, където живее ищеца, има две постройки. На приземния етаж на по – голямата къща, който се обитава от бащата, заедно с кухнята на долния етаж. В кухнята имало мръсни съдове. Хладилникът не работел. Банята била мръсна. Имало разхвърляни легла, завивки. Дворът е сравнително голям. В него има животни – кучета. Не се чисти, има трева, листа. Има маси. Дворът не е подравнен. Имало случай, в който ищецът слушал силно музика. Когато

детето е близо до техниката, се плаши. Тръгнало да тича из двора. Бащата не реагирал никак на това. Поддръжката на апарата се осъществява в клиниката в Германия, а ежедневната поддръжка се осъществява от майката. На срещите между детето и бащата той й говорел все едно е възрастен човек. Слагал я на една пейка. Прави й обяд. Говори си с нея общи приказки, които тя не разбира, и я пуска по двора да си играе с кучетата. Тези срещи били две или три преди няколко години. Впечатленията за дома на бащата са от преди три – четири години и преди развода на страните. Хладилникът бил отворен и храната в него била развалена. В къщата на ищеца живеел и един от двамата му синове. Те били в ремонт тогава. Детето се занимава с уроци по пиано, скално катерене, кьнки на лед, конна езда, плуване. Преди няколко месеца детето било на състезание по кьнки на лед в Зимния дворец. Ответницата държи да присъства на срещите между бащата и детето, като според нея, те не трябва да се виждат самостоятелно.. Детето е по – скоро адаптивно към непозната среда. Към рискови ситуации тя се отнася безкритично.

Преценени по реда на чл. 172 ГПК, съдът кредитира показанията на св. Миков като обективни, логични и кореспондиращи с останалия доказателствен материал, като не кредитира същите в частта им относно обстоятелствата, за които няма лични впечатления.

След анализ на събраните в хода на съдебното производство доказателства и доказателствени средства, съдът намира за установено следното от правна страна:

Съгласно Постановление №1 от 12.11.1974 г. на Пленума на ВС относно обобщаване на съдебната практика по предоставяне упражняването на родителските права и определяне на личните отношения между децата и родителите, пункт V. „Изменение на мерките относно упражняване на родителските права“, под „изменение на обстоятелствата“ следва да се разбира както новите обстоятелства, които влошават положението на детето при родителя, при когото то е оставено за отглеждане и възпитание, така и обстоятелствата, с които би се подобрило положението му при ново разрешение. Тези обстоятелства визират, обобщено а) влошаване на условията при родителя, където детето живее; б) изпадане в невъзможност на родителя, при който детето живее, да упражнява родителските права; в) загубване на родителския авторитет и фактическа невъзможност на родителя,

при който детето живее, да се справи с лоши прояви на детето, а другия родител да е в състояние да повлияе положително; и г) повторно встъпване в нов брак.

Към промените, засягащи мерките и тяхната ефективност, спадат: а/ невъзможност да се изпълни решението поради поведение на самото дете; б/ нерационален режим, като в течение на изпълнението му мерките са се оказали неблагоприятни за детето; в/ болест на детето и невъзможност за прилагане на мерките; г/ други случаи. Съществува и особена група обстоятелства, които според съдебната практика са: а/ отчуждаване на детето по вина на отглеждания родител спрямо другия родител или обратно; б/ пречки на родителя, който отглежда детето, за осъществяване на личните отношения с другия родител; в/ невръщане на детето след осъществяване на личните отношения от родителя, на когото не са предоставени за упражнене родителските права, или пък нарушаване по различни начини режима на детето, ако е във възпитателно заведение, отвлечане на детето и т.н. г/ неизпълнение на мерките и неосигуряване на лични грижи по отношение на детето.

Съгласно съдебната практика */Решение № 1019 от 19.11.2008 г. по гр. д. № 3730/2007 г., I ГО на ВКС/,* „Когато и двамата родители имат добри родителски и възпитателски качества съдът, в интерес на детето, трябва да вземе предвид и факти от значение за по-добрата психологическа среда, в която следва да израсне то, а не само за материалното му обезпечаване. Съгласно разясненията, дадени с Постановление № 1/1974 г. правната възможност да се изменят мерките в зависимост от настъпили промени в обстоятелствата, е израз на грижата за защита правата и интересите на детето. Тя е конкретно приложение на принципа за всеостановителна защита на децата, поради което е наложителна преценката от страна на съда за ефикасността на взетите мерки“.

В настоящия случай с Решение № 7381/30.05.2016г. на Софийски районен съд, 84 състав, влязло в сила на 30.05.2016г., упражняването на родителските права спрямо детето Мариам О.ова Т. е възложено на неговата майка, като е определен режим на лични отношения на бащата с детето.

След анализ на събраните в хода на съдебното производство доказателства и доказателствени средства се обосновава изводът, че след

постановяването на съдебния акт са настъпили нови обстоятелства, довели до неспазване на определения режим на лични отношения на бащата с детето Мариам. Те се състоят в две направления: първото е, предвид здравословното състояние на детето, необходимостта от продължителна работа със специалисти /логопед, психолог, спортни дейности/ за правилното му развитие, респективно физическата ангажираност на детето /видно от показанията на св. Борисова, програмата на детето е от понеделник до неделя/. Второто направление е отношенията между родителите, от една страна, и отношенията между бащата и детето, от друга. Родителите не комуникират помежду си по повод грижите за детето, същите са със силно влошени отношения. Установи се, че Мариам е емоционално и доверително привързана към своята майка, но се наблюдава конфликт на лоялност по отношение на нея. Майката от своя страна изцяло negliжира и се стреми да заличи родителската фигура на бащата в представите за родители в детската психика. От друга страна, бащата демонстрира дистантно и хладно отношение към детето, което в съвкупност с конфликта на лоялност към майката е довело до такова отношение и на Мариам към бащата, както и до родителско отчуждение спрямо него. Описаното се подкрепя от изготвеното съдебнопсихологично и психиатрично изследване, като от проведеното социално проучване по повод подаден сигнал от майката е видно, че бащата демонстрира ниска заинтересованост, видимо приема майката като носител на проблема без да отчита своето поведение, изтъква като причина за неосъществените срещи с детето постоянните ангажменти на Мариам в различните центрове. От изложеното се обосновава изводът, че бащата се отнася с пълно безразличие и пренебрежение към дейностите, които посещава детето, като държи да бъде изпълнено правото му на личен контакт с Мариам. Както се установи безспорно по делото, заниманията на детето са с оглед неговото правилно развитие предвид вродената глухота и оперативно поставяне на кохлеарни импланти. Дейностите, които Мариам посещава, са жизненоважни за детето. Това обаче не се отчита от бащата, напротив, проявява ниска заинтересованост и бездействие в тази посока. Изложеният извод се подкрепя и от изявлението му при социалното проучване, че детето е здраво и няма здравословни проблеми, заради които да не се виждат, както и че причина за неосъществените срещи между тях са постоянните ангажменти на детето. Съдът намира за необходимо да отбележи и

обстоятелството, че бащата проявява пълна незаинтересованост по отношение на дъщеря си в образователен, социален, здравословен и психоемоционален план. Този извод се обосновава от заявеното от него при социалното проучване и в хода на съдебнопсихологното и психиатрично изследване, а именно, че не знае кой е личен лекар на детето, не знае как се казва класния му ръководител, не е запознат с поддръжката на кохлеарния апарат, като единствена причина за това посочва недаване на информация от страна на майката. Действително отношенията между родителите са силно влошени и между тях липсва комуникация, но това не оправдава поведението на бащата, изразяващо се в пълно бездействие спрямо детето, защото освен родителски права, същият има и родителски задължения.

Предвид това, че по делото се установиха нови обстоятелства след постановеното съдебно решение, водещи до неизпълнение на постановените мерки на лични отношения на бащата с детето, съдът намира, че са налице основания за тяхното изменение. Както беше посочено по – горе, нововъзникналите обстоятелства са настъпилото родителско отчуждение на Мариам спрямо нейния баща, демонстриране на хладност и дистантност спрямо него, както и конфликта на лоялност, който изпитва спрямо своята майка. Мариам следва да поддържа пълноценни контакти и с неотгледания я родител с оглед правилното ѝ физическо, психическо и социално развитие. Преустановяване на връзката родител – дете безспорно не е в интерес на Мариам. С оглед здравословното състояние на детето и необходимостта от ежедневна поддръжка на кохлеарния апарат и неговите аксесоари, за което бащата няма знание и не проявява активни действия за опознаването им, съдът намира, че срещите между бащата и детето следва да се осъществяват в присъствието на майката или трето посочено от нея лице, което е обучено и запонато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари. Съдът намира, че по този начин не биха се създали рискове за здравето на Мариам и детето би имало пълноценен контакт с баща си, доколкото същите са поставени в зависимост и от правилното функциониране на кохлеарния апарат.

Предвид това, съдът намира, че следва да бъде определен следният режим на лични отношения на бащата с детето Мариам: бащата има право да вижда и взима при себе си детето Мариам всяка първа и трета седмица от месеца за времето от 10.00 часа до 18.00 часа в събота и от 10.00 часа до

18.00 часа в неделя, без преспиване, в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето, като в случай, че детето следва да посети занятие или дейност, бащата се задължава да го заведе и вземе от съответното заведение или център; Коледни празници – всяка нечетна година за времето от 10.00 часа до 18.00 часа на 25 декември, в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето; Новогодишни празници – всяка четна година за времето от 10.00 часа до 20.00 часа на 31 декември в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето; Великденски празници – всяка нечетна година за времето от 10.00 часа до 19.00 часа на Великден, в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето; 20 /двадесет/ дни през лятото по време, несъвпадащо с платения годишен отпуск на майката.

Съдът намира, че горепосоченият режим на лични отношения на бащата с детето Мариам ще възстанови прекъснатата връзка между родител – дете, от една страна, и от друга, осигури присъствието на бащината фигура в живота на дъщеря му в достатъчна степен и по начин, по който ищецът да участва активно в живота на детето, което безспорно е в интерес на Мариам с оглед формирането ѝ като личност. Присъствието на майката или трето посочено от нея лице съдът намира за необходимо на този етап, доколкото бащата не е запознат с поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари, не проявява и активност в тази посока, поради което следва да бъде гарантирано и здравето на детето, тъй като, както се установи, правилното функциониране на кохлеарния апарат е от жизненоважно значение за Мариам.

Относно разноските за делото

Претенция за присъждане на разноски в настоящото производство е направена от двете страни по делото. Разноски съдът не следва да присъжда, същите остават за сметка на всяка от страните такива, каквито са направени, тъй като производството представлява такова на спорна съдебна администрация, имащо охранителен за интересите на детето характер,

независимо от изхода на спора /Определение № 385/25.08.2015 г. по ч. гр. д. № 3423/2015 г. на ВКС - I Г.О./.

Така мотивиран, СЪДЪТ

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ постановените с Решение № 7381 от 30.05.2016 г. по гр.д. № 79707 по описа за 2015 г., на Софийски районен съд, 84 състав, влязло в сила на 30.05.2016 г., мерки относно режима на лични отношения на бащата О. Т. Т., ЕГН ***** и детето Мариам О.ова Т., ЕГН *****, в следния смисъл:

ОПРЕДЕЛЯ РЕЖИМ НА ЛИЧНИ ОТНОШЕНИЯ на бащата О. Т. Т., ЕГН ***** с детето Мариам О.ова Т., ЕГН *****, както следва: бащата има право да вижда и взима при себе си детето Мариам всяка първа и трета седмица от месеца за времето от 10.00 часа до 18.00 часа в събота и от 10.00 часа до 18.00 часа в неделя, без преспиване, в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето, като в случай, че детето следва да посети занятие или дейност, бащата се задължава да го заведе и вземе от съответното заведение или център; Коледни празници – всяка нечетна година за времето от 10.00 часа до 18.00 часа на 25 декември, в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето; Новогодишни празници – всяка четна година за времето от 10.00 часа до 20.00 часа на 31 декември в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето; Великденски празници – всяка нечетна година за времето от 10.00 часа до 19.00 часа на Великден, в присъствието на майката или посочено от нея трето лице, обучено и техническо запознато с работата и поддръжката на кохлеарния апарат и неговите аксесоари на детето; 20 /двадесет/ дни през лятото по време, несъвпадащо с платения годишен отпуск на майката.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на О. Т. Т., ЕГН ***** за присъждане на разноски като неоснователно.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Е. Г. Т., ЕГН ***** за присъждане на разноси като неоснователно.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____